

eller støtte dem, der have været drevne tidligere, men endnu ikke have naaet en vis Udviklingshøjde; men en Ting er klar, og det er, at naar Staten skal støtte noget, er det naturligt særlig at støtte det, der er paa Begynderstadiet; og naar der er Tale om, hvad Staten evner, evner den kun at beskytte de forholdsvis saa, det vil sige, saadanne Erhverv, som ere ny eller foreløbig drives af et begrænset Antal af Folket. Der kan med andre Ord kun blive Tale om at støtte Mindretal, og det er ogsaa naturligt, at de støttes, indtil de kunne staa paa egne Ben. Naar det nu gælder om Søfartslinier, naar der er Tale om at anlægge ny Eksporthavne som f. Eks. den, jeg nævnte før fra Danmark til Brasilien, da er det højest sandsynligt, at Forholdene i dette Øjeblik ere saaledes, at der slet ikke kan staves Fragt til Vinien; saa at intet privat Selskab eller ingen privat Mand vil kunne sætte Farten i Gang, fordi der derved er Pengetab; men Staten kan da træde til og sige: Den Fart bærer sig ikke; men vi understøtte den dog, ikke i den Tro, at det skal blive ved i en Eviighed, men vi haabe, at Vinien skal drives op, og at vi om nogle Aar skulle høste Renterne af vore Penge. Det samme kan gøres gældende over for andre Eksporthavne og andre Erhverv. Men nu er Landbruget det bærende Erhverv — det er det Udtrykk, der bruges — det, hvorfra Landet henter sine Indtægter. Det mener selv at bære Landet finansielt eller pekuniært, og det er da indlysende, at det er aldeles umuligt for Staten at understøtte dette bærende Erhverv. Det vil være det samme som at løfte sig selv op ved Haartoppen. Dette bærende Erhverv skal jo sætte Staten i Stand til at bære sig og bære andre, og saa kan Staten altsaa ikke bære det bærende Erhverv. Dette er en Umulighed. Staten vil kun kunne bære andre Erhverv, som endnu ikke ere naaede op til at være bærende Erhverv. Det er muligt, at et saa alvorligt Tidspunkt kan komme, da det danske Landbrug ikke kan bestaa uden at saa et Tilskud af 1 eller flere Dre pr. Bund Smør eller Flæsk, men jeg tror ikke, at det er kommet endnu. Jeg tror heller ikke, at et saadant Tilskud egentlig vil komme Landbruget til gode — maasse jeg ser urigtigt herpaa, men jeg tror, det forholder sig saa, at den egentlige Kulmination for Smørudførelsen allerede har været; der optræder nu Konkurrenter fra mange forskellige Dele af Verden, og ere de end ikke naaede til at kunne lave saa godt Smør som vi, saa lave de dog billigere Smør; de ville desværre ogsaa kunne naa til at lave bedre Smør, og Forholdet er jo allerede det, at

Priserne ere nedadgaende. Naar der nu er Tale om at betale Landbruget $\frac{1}{2}$ eller 1 Dre i Fragtnedsættelse, saa er jeg overbevist om, at det ikke vil vare længe, ikke mange Uger eller mange Dage, inden denne Nedsættelse er slugt i Prisnedgangen paa Markedet derovre, og saa staar man over for det næste Spørgsmaal, om man atter skal give $\frac{1}{2}$ eller 1 hel Dre i Tilskud, altsaa om man skal støtte Landbruget til at producere Smør til nedadgaende Priser. Jeg tror, det vil være heldigt at støtte et Erhverv til at arbejde sig op og søge at opnaa gode Priser; men jeg tror, det er misligt at støtte et Erhverv til at arbejde i Retning af nedadgaende Priser. — Hertil skal jeg indskrænke de Bemærkninger, jeg vilde gøre, men jeg vil endnu gentage, at jeg finder det særlig uheldigt, at denne Form af Understøttelse skal gaa ud over et andet Erhverv, der ikke er repræsenteret her i Salen. Det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 2den Valgkreds (S. Hage) nævnte i Gaar, at det var uheldigt at kritisere et Selskab, som ikke var repræsenteret her i Salen. Jeg vil hellere sige, at jeg finder det uheldigt, at den danske Søfart og vore Rederier ikke have nogen Repræsentant her i Tinget, ellers vilde de sikkert have protesteret imod den Form at støtte Landbruget paa, hvorved Søfartens Interesser skades. Jeg vil nu ikke paa Skibsfartens Vegne — hvilket jeg ikke har Mandat til — men som Folketingsmand og med samme Ret som enhver, der har Sans for Danmarks naturlige Erhvervsstilder, sige, at jeg vilde finde det højt uheldigt, om man til tvivlsom Fordel for Landbruget uden videre undergraver Skibsfartens Gyde til at bestaa som selvstændigt Erhverv. For Resten vil jeg til Slutning sige, at der er endnu en Side af Spørgsmaalet, som forekommer mig at have Betydning. Hvis jeg ikke rent har misforstaaet, hvad der er fremført fra den ærede Ordfører og den ærede Minister, saa er det saaledes, at den Støtte, som det forenede Dampskibsselskab faar, kun er begrundet i, at Selskabet skal holde 3 Skibe i Gang, idet det ogsaa skal lade et Skib afgaa paa den Dag, Onsdagen, da der er mindst Fragt, og hvor Skibet kun kan faa en Brøkdæl af den Fragt, det kan bære. Jeg tror — det er sagt flere Gange — at man let kunde blive fri for Subventionen, hvis man vilde løse Selskabet fra denne Forpligtelse, det vil sige, Selskabet vilde sejle uden Støtte de 2 Gange om Ugen, da det kan betale sig, og jeg forstaar det saaledes, at Selskabet ogsaa er villigt til i det Tilfælde at sejle for de samme Fragter som nu. Mere synes jeg ikke, man kan forlange